

- 8.1 สถานการณ์จะเป็นตัวกำหนดการตัดสินใจและรูปแบบการบริหารที่เหมาะสม
- 8.2 การบริหารจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ผู้บริหารต้องพยายามวิเคราะห์สถานการณ์ให้ดีที่สุด
- 8.3 เป็นการผสมผสานแนวคิดระหว่างระบบปิดกับระบบเปิดและยอมรับหลักการของทฤษฎีที่ว่าทุกส่วนของระบบจะต้องสัมพันธ์และมีผลกระทบซึ่งกันและกัน
- 8.4 คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและความต้องการของบุคคลในหน่วยงานเป็นหลักมากกว่าจะแสวงหาวิธีการอันดีเลิศมาใช้ในการทำงาน โดยใช้ปัจจัยทางด้านจิตวิทยาประกอบ การพิจารณาด้วย
- 8.5 เน้นให้ผู้บริหารรู้จักใช้การพิจารณาความแตกต่างที่มีอยู่ในหน่วยงาน เช่น ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความแตกต่างระหว่างระเบียบกฎเกณฑ์ วิธีการ กระบวนการ และการควบคุมงาน ความแตกต่างระหว่างความสัมพันธ์ของบุคคลในองค์กร ความแตกต่างระหว่างเป้าหมายการดำเนินงานขององค์กร เป็นต้น

การนำทฤษฎีการบริหารไปใช้ในงานบริการสารสนเทศ

ดังได้กล่าวแล้วว่าการบริหารมีลักษณะเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ผู้บริหารจึงนำทฤษฎีการบริหารมาใช้โดยมุ่งหวังให้เกิดผลสำเร็จด้านการบริหารงานขององค์กร ผู้บริหารฝ่ายบริการสารสนเทศอาจนำทฤษฎีการบริหารมาปรับใช้ ดังเช่น

1. ทฤษฎี 4 M's

เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับองค์ประกอบ หรือ ปัจจัยการบริหารงานสถาบันบริการสารสนเทศเพื่อให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์และนโยบาย โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญรวมทั้งสิ้น 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ (Materials) และการจัดการ (Management) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะก่อให้เกิดผลสำเร็จให้กับหน่วยงานทั้งในแง่ปริมาณงานและคุณภาพของงาน เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด และมีความสลับซับซ้อนมากที่สุด บุคลากรของฝ่ายบริการสารสนเทศควรประกอบไปด้วยบุคคล 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นบรรณารักษวิชาชีพ (Professional Librarian) นั่นคือเป็นผู้มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์หรือสารสนเทศศาสตร์ จึงจะสามารถจัดกิจการของฝ่ายบริการสารสนเทศให้เกิดประโยชน์ตามความหมายได้ บุคลากรประเภทที่ 2 ไม่ได้เป็นผู้มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์หรือสารสนเทศศาสตร์ แต่เมื่อเข้ามาปฏิบัติงานในฝ่ายบริการสารสนเทศต้องได้รับการอบรมฝึกฝนให้รู้งาน จนสามารถปฏิบัติงานได้ บุคคลกลุ่มนี้ไม่ได้เป็นบรรณารักษวิชาชีพ (On – Professional Librarian) บุคคลกลุ่มนี้ได้แก่ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด พนักงานพิมพ์ดีด เจ้าหน้าที่โสตทัศนวัสดุ อาสาสมัครที่สนใจมาช่วยงานฝ่ายบริการสารสนเทศ เป็นต้น

1.2 เงินหรืองบประมาณ ฝ่ายบริการสารสนเทศจะดำเนินงานได้ต้องได้รับงบประมาณดำเนินการในแต่ละปีอย่างสม่ำเสมอและเพียงพอ ทั้งนี้เพราะฝ่ายบริการสารสนเทศจะต้องมีเงินสำหรับซื้อครุภัณฑ์ อุปกรณ์ และวัสดุสารสนเทศชนิดต่างๆ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ